

ПЪРВАТА СВЕТОВНА ВОЙНА

Име: _____ Дата: _____ Клас: _____

Задача 1: Дебат „Кой е виновен?“

Отбележи с ✓ позицията, която зае по време на дебата:

☐ Германия	☐ Русия
☐ Сърбия	☐ Великобритания
☐ Австро-Унгария	☐ Друга: _____

Задача 2: Анализ на исторически източници

Инструкции: Прочети откъсите и попълни таблицата. Определи коя от четирите основни причини е и защо.

- Източник А: „Ако Русия мобилизира, Германия също ще мобилизира и войната ще бъде неизбежна.“
  - Телеграма от германския канцлер Бетман-Холвек до руския външен министър, юли 1914 година
- Източник Б: „Целта ни е свободна и велика Сърбия!“
  - Изявление на „Черната ръка“, 1912 година
- Източник В: „Германия също има право на място под слънцето.“
  - Кайзер Вилхелм II, реч, 1901 година
- Източник Г: „Нашата армия е инструментът, чрез който ще наложим волята си в Европа.“
  - Военното ръководство на Германия, 1913 година

Таблица за попълване:

Източник	Причина (обгради)	Обяснение (1-2 изречения)
А	милитаризъм / империализъм / национализъм / съюзи	
Б	милитаризъм / империализъм / национализъм / съюзи	
В	милитаризъм / империализъм / национализъм / съюзи	
Г	милитаризъм / империализъм / национализъм / съюзи	

Можем ли да открием същите причини в съвременни конфликти?

История

9 клас

Задача 3: Визуална времева линия – събития от юни до август 1914 година

Инструкции за групова работа (4-ма ученици):

- Хронологист: подрежда събитията.
- Анализатор: добавя кратки пояснения към събитията.
- Художник: оформя визуално линията.
- Презентатор: представя финалния резултат пред класа.

Получени събития (картички):

- Атенатът в Сараево срещу ерцхерцог Франц Фердинанд – 28 Юни;
- Австро-Унгария обявява война на Сърбия – 28 Юли;
- Битката при Марна – спиране на германското настъпление към Париж;
- Битката при Галиполи (Дарданелите) – провал на Антантата;
- Битката при Вердюн – символ на изтощителната война;
- Битката при Сом – първа масова употреба на танкове;
- Влизане на САЩ във войната; излизане на Русия от войната;
- Германия подписва примирието в Компьен – 11 Ноември

Задача 4: Дейност: „Ако Първата световна война не беше избухнала...”

Инструкции:

1. Представете си, че Първата световна война никога не е избухвала.
2. Довършете изречението:
3. „Ако Първата световна война не беше избухнала, днес Европа/светът щеше да...”
4. След това отбележете коя от чутите идеи според вас е най-правдоподобна и защо.

Моите идеи:

1. _____

2. _____

Най-правдоподобна е идеята _____ , защото:

Задача 5: Изходен билет

История

9 клас

1. Какви паралели виждате между причините за Първата световна война и конфликти в днешния свят?

---

2. Какво бих казал на лидерите на 1914 година, ако имах възможност?

---

3. Едно нещо, което научих днес:

ФАКТИ ЗА ДЪРЖАВИТЕ:

ГЕРМАНИЯ

- Подкрепя твърдо Австро-Унгария след убийството на ерцхерцог Франц Фердинанд („празният чек“).
- Изготвя военни планове за бърза атака срещу Франция (планът „Шлифен“) още преди войната.
- Нарушава неутралитета на Белгия през август 1914 г., което довежда до намесата на Великобритания.
- Стреми се да стане водеща световна сила и да предизвика Великобритания и Франция.

АВСТРО-УНГАРИЯ

- Използва атендата в Сараево като повод да се разправи със Сърбия, въпреки неясните доказателства за сръбско участие.
- Изпраща ултиматум с почти невъзможни за изпълнение условия.
- Обявява война на Сърбия на 28 юли 1914 г., с което започва веригата на военни действия.
- Страхува се от разпадане на империята и нарастване на националните движения.

РУСИЯ

- Подкрепя Сърбия като славянска и православна държава срещу Австро-Унгария.
- Мобилизира армията си срещу Германия и Австро-Унгария, което изостря кризата.
- Има амбиции за влияние на Балканите и достъп до Проливите.
- Позиционира се като покровител на славянските народи, но това провокира другите велики сили.

ФРАНЦИЯ

- Търси реванш за поражението във Френско-пруската война (1870–1871) и загубата на Елзас и Лотарингия.
- Поддържа тясно сътрудничество с Русия и Великобритания (Антантата).
- Подкрепя Русия в конфликта ѝ с Германия.
- Развива силна националистическа и антинемска пропаганда.

ВЕЛИКОБРИТАНИЯ

- Опитва се първоначално да запази неутралитет, но германското нахлуване в Белгия я принуждава да се намеси.
- Защитава независимостта на малките държави и баланса на силите в Европа.
- Опасения от растящата германска военноморска мощ.
- Включва се във войната след нарушаване на международното право от Германия.

СЪРБИЯ

- Съществуват тайни националистически организации като „Черната ръка“, свързани с атендатора Гаврило Принцип.
- Има амбиции за обединение на южните славяни („Велика Сърбия“).
- Отхвърля част от условията в австро-унгарския ултиматум.
- Поведението ѝ се възприема от Австро-Унгария като провокация

СЪБИТИЯ:

- Атенатът в Сараево срещу ерцхерцог Франц Фердинанд – 28 Юни 1914;
- Австро-Унгария обявява война на Сърбия – 28 Юли 1914;
- Битката при Марна – спиране на германското настъпление към Париж - Септември 1914 г.;
- Галиполска (Дарданелска) операция – провал на Антантата - Април 1915 г.;
- Битката при Вердюн – символ на изтощителната война - от 21 Февруари до 18 Декември 1916 г.;
- Битката при Сомма – първа масова употреба на танкове- Юли 1916 г.;
- Влизане на САЩ във войната - Април 1917 г.;
- Излизане на Русия от войната - 3 Март 1918 с Брест-Литовския договор;
- Германия подписва примирието в Компьен – 11 Ноември 1918 г.